

روی قفسه

عاشورا به مثابه یک اثر هنری

در این ستون قصد داریم، کتاب‌های تازه در حوزه‌های مختلف را به خوانندگان خوبمان معرفی کنیم. دو کتابی که امروز آنها را به شما معرفی می‌کنیم در حوزه دین‌پژوهی است و به تازگی انتشارات نیستان آنها را منتشر کرده‌است. نخستین کتاب را نویسنده و پژوهشگر نامدار معاصر دکتر عماد افروغ نوشته و در آن با نگاهی تحلیلی واقعه عاشورا و قیام امام حسین(ع) بررسی شده‌است. نویسنده در این کتاب که «عاشورا و رهایی» نام دارد، عاشورا را به مثابه اثر هنری متعالی به لحاظ ماهوی و هستی‌شناسی معرفی کرده و می‌نویسد عاشورا یک حقیقت وجودی زیباست و با جوهر عالم ولایه‌های رمزآلود آن گره خورده‌است. افروغ در مقدمه خود براین کتاب ۷۴ صفحه‌ای که چاپ نخست آن امسال منتشر شده‌است، عاشورا را بالاترین مرتبت اخلاق و هنرورزی توصیف کرده و نوشته‌است: هنرورزی امام حسین(ع) در اخلاق کریمانه و محسنانه و عمل عزیزانه و ایثار جان و نشان گرفته از بالاترین حد فعلیت نفس یعنی فعل شدن و رسیدن به مقامی سرشار از جود و وجود است. افروغ کتاب خود را در چهار گفتار با عنوان «امکان تحلیل‌های دینی و فرادینی از عاشورا و ویژگی‌های آن»، «عزت عاشورایی»، «وجه قیامی عاشورا» و «اخلاق و سیاست متعالیه و تجلی عاشورایی آن» تنظیم کرده‌است که غالب آن سخنرانی‌هایی بوده که وی در دهه ۹۰ ایراد و پس از ویرایش و تنظیم دراین کتاب گردآوری کرده‌است.

کتابی درباره جریان‌های دین‌ورزی

مجموعه «محور مقدس»، کتاب چهار جلدی است که علیرضا مؤذن آن را نوشته‌است. وی در این کتاب نخست به جمع‌آوری و استقراء جریان‌های زنده دین‌ورزی پرداخته و تلاش کرده در تبدیل داده به اطلاعات، به یک تحلیل منطقی دست یابد تا از طریق آن بتواند با سادگی و دقت بیشتری آنها را طبقه‌بندی و گزارش کند. او دریافته محل نزاع اصلی، «پرسش از معنای دین و تعیین محور برجسته آن» است. منظور از محور دین، آن نقطه یا اولویت بالا و چه بسا فرادینی است که عقل و دین هم آن را به رسمیت می‌شناسد یا اموری که در نظر الهی وزن و جایگاهی ویژه دارد؛ اموری که بدون آن، دین، از دین بودن خارج شده و مابقی اجزای دین، بی‌ثمر می‌شود. به بیان فنی‌تر، قبولی و درستی سایر اعمال دینی به صحت آنها وابسته شده‌باشد. مجموعه کتاب‌های محور مقدس در گام نخست خودکوشیده بایک نگاه جریان‌شناسانه، تصویری از میدان نبرد اندیشه‌ها و آثار عملی دیدگاه‌های مختلف را به تصویر بکشد. در جلد یک کتاب، نتیجه تحلیل مهم صورت گرفته، به شکل معرفی سه جریان دین‌شناسی و دین‌ورزی «احکام‌محور»، «اخلاق‌محور» و «حجت با امام‌محور» به عنوان سه نامزد احراز مقام محور مقدس دین شناسایی و معرفی شده‌اند. در جلد دوم کتاب، به داوری میان سه نامزد پرداخته شده و دیدگاه چهارمی که بیشتر در میان اهل تسنن طرفدار دارد، را به عنوان «حکومت‌محوری» نیز معرفی و نقد شده‌است. در جلد سوم ابعاد گسترده محوریت نامزد برگزیده در جهان‌بینی الهی و بلکه هستی‌شناسی به تصویر کشیده شده‌است و در جلد چهارم به «برنامه راهبردی بزرگ استراتژیست دوران» یعنی ابلیس، پرداخته خواهدشد.

معرفی اعضای جدید شورای پروانه ساخت آثار سینمایی

اعضای جدید شورای پروانه ساخت آثار سینمایی با حکم رئیس سازمان سینمایی معرفی شدند. بنا به حکم محمد خراعی، سیدضیاء هاشمی، علیرضا معاف، پرویز شیخ‌طادی، سعید مستغاثی، محمدرضا هنرمند، پژمان لشکری‌پور و سسیدمحمد حسینی به عنوان اعضای جدید شورای پروانه ساخت آثار سینمایی منصوب شدند.

مجمه‌سازی بزرگ و توانا بود. تصویرش را بکنید او از چوب‌های شناور در دریا چیزهایی را کشف و به‌عنوان مجسمه ارائه می‌کرد. او کارهای عجیب‌وغریبی می‌کرد؛ هیچ‌کس نمی‌داند که او بازیگر بود و پیش از انقلاب در نمایشنامه‌های گوناگونی بازی کرد. حتی کسی نمی‌داند او سراجی می‌کرد و کیف و ساک‌هایی با چرم می‌ساخت.

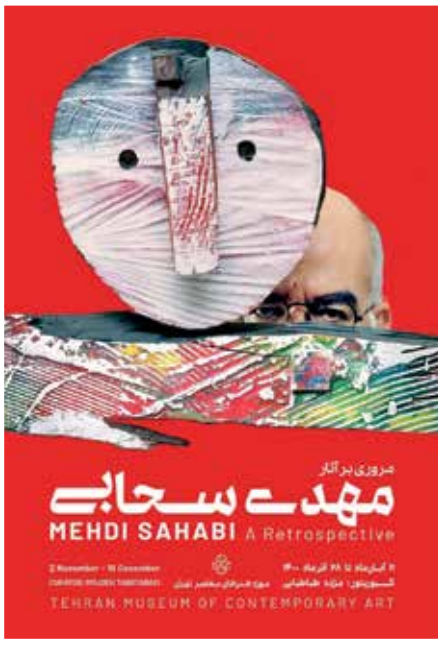
مهدی سحابی آورده‌های زیادی داشت

به گفته مشه‌دی‌زاده، سحابی کارهای زیادی انجام می‌داد که هم با آنها زندگی می‌کرد و هم آورده داشت. او این‌طور ادامه می‌دهد: من متقدم دو چیزی که با (از) شروع می‌شود آورده دارنم، زن و زمین! بعضی از آدم‌ها هم هستند که حضورشان در جهان هستی آورده دارد. یکی از اینها مهدی سحابی است. او در طول زندگی‌اش آورده‌های گوناگونی داشت و کمتر کسی در دنیا وجود دارد که این‌گونه باشد. اینها با آدم‌های معمولی تفاوت دارند و در یک کلام به آنها آرتیست و خلاق می‌گوییم.

مشه‌دی‌زاده معتقد است خلاقیت بازنرین ویژگی مهدی سحابی بود؛ ویژگی‌ای که زندگی‌اش را پر از آورده کرد. این مجسمه‌ساز پیشکسوت با بیان این‌که مهدی سحابی اوقات فراغتش را با همین کارها می‌گذراند، می‌گوید که او اهل سفرکردن هم بوده اما نه زیاد. او زاده قزوین بود و سال‌های آخر عمر در پاریس زندگی کرد و همان‌جا فوت شد.

اما شاید برای بسیاری از علاقه‌مندان و مخاطبان او جای سوال باشد که سحابی دنیا‌ی هنری خود را تحت‌تاثیر ادبیات رفد چه یا این هنر بود که بر خوش‌ذوقی‌اش در ترجمه آثار مهم ادبی و نویسندگی سایه انداخت. دوست قدیمی‌اش اما نظر متفاوتی دارد.

مشه‌دی‌زاده می‌گوید: بستگی به این دارد که ما چه کسی باشیم و به چه بخش‌هایی از زندگی او تعلق‌خاطر داشته باشیم. برای خود سحابی مجموع اینها بود. او هیچ‌گاه در دوران زندگی‌اش کار سبک و بی‌اهمیتی انجام نداد، حتی کارهای بی‌اهمیتش هم پر از اهمیت است. شما به پرنده‌هایی که میان دست‌نوشته‌های او وجود دارد اشاره کردید. حتی آنها هم می‌توانید خلاقیت را پیدا کنید. شما می‌گویید این خط‌خوردگی بوده که سحابی آنها را تبدیل به پرنده‌های گوناگون کرده اما من می‌گویم شاید این پایان یک جمله بوده و حکم نقطه را برایش داشته که برود و برگردد تا باقی‌اش را بنویسد. اگر مهدی سحابی را تا پیش از این تنها داشته‌که برود و برگردد تا باقی‌اش را بنویسد. می‌شناختید، نمایشگاه مرور آثار او زوایای دیگری از زندگی این هنرمند فقید را پیش چشم‌ان شما قرار می‌دهد. این نمایشگاه تا ۲۸ آذرماه در موزه هنرهای معاصر تهران برپاست.

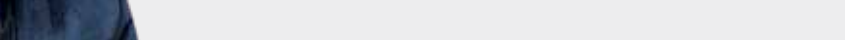
از بازدیدکنندگان نمی‌گنجید چنین هنرهایی را از مهدی سحابی ببینند و اعتراف می‌کردند نگاهشان نسبت به او تغییر کرده و من فکر می‌کنم این نمایشگاه برای شناخت بیشتر مخاطبان مجموعه کاملی است. وی در ادامه از برپایی چهار نشست تخصصی تجسمی، عکاسی، ترجمه‌شناسی و نشانه- معناشناسی خبر می‌دهد که توسط متخصصان فرانسوی از پاریس به صورت آنلاین و در طول نمایشگاه برگزار می‌شود و به زودی برنامه‌های آن اعلام خواهدشد. اما مهدی سحابی در نگاه نزدیک‌ان‌ش چگونه تعریف می‌شود و او را که مجموعه‌ای از هنرهای گوناگون است چطور می‌بینند؟

یک ایرانی قرن بیستمی بود که یک نفر نبود

عباس مشه‌دی‌زاده، مجسمه‌ساز برجسته و از دوستان قدیمی مهدی سحابی است. بسیاری از صاحبزنان، مشه‌دی‌زاده را گنجینه تاریخ شفاهی هنر معاصر ایران در حوزه تجسمی می‌دانند. این هنرمند در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره سحابی می‌گوید: سحابی را می‌توانم این‌طور تعریف کنم که او یک ایرانی قرن بیستمی بود که یک نفر نبود، بلکه چندین نفر بود! مهدی در کار ادبیات بود، می‌نوشت و از بزرگان ترجمه می‌کرد؛ از بزرگانی که هرکسی نمی‌توانست نوشته‌های آنان را به فارسی ترجمه کند. مشه‌دی‌زاده که خود مجسمه‌های مشاهیری همچون سعدی، رازی و محتشم کاشانی را برای نصب در پارک ملت ساخته، درباره بعد هنری شخصیت سحابی این‌طور می‌گوید: سحابی در نقاشی و

آدرپندار در انجمن سینمای جوانان ایران

محمد خراعی، رئیس سازمان سینمایی کشور طی حکمی مهدی آدرپندار را به عنوان سرپرست انجمن سینمای جوانان ایران منصوب کرد. وی مدیر گروه فیلم و سریال شبکه سه، عضو شورای عالی نمایش سیما، قائم مقام خانه تولیدات جوان صداوسیما و مدیر مرکز آفرینش‌های هنری سازمان بسیج مستضعفین است و داوری در جشنواره‌های مقاومت، ایثار و عمار را در کارنامه خود دارد.

مهدی سحابی بی‌ربط به دنیا‌ی هنری و تجسمی ایشان نبوده و این دو به صورت مشخص روی هم تأثیرگذار بوده‌اند. طباطبایی با تأکید بر این‌که در نمایشگاه گزیده آثار او هم سعی شده دنیا‌ی ادبی نیز به نمایش گذاشته شود، ادامه می‌دهد: نکته مهم این است که در بیانیه هنری(استیمنت) نمایشگاه از واژگان کتاب‌های «در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته» استفاده شده تا به این ترتیب اتصال این دو دنیا را به مخاطب تفهیم کنیم.

تغییر نگاه مخاطب به سحابی

به گفته طباطبایی، سحابی از نظر سیر تاریخی ابتدا ترجمه را آغاز کرد سپس به نقاشی روی آورد اما بنا به نظر خودش از یک جایی به بعد ترجمه و نقاشی می‌کند و این دو را به موازات هم پیش می‌برد. این مدیر گالری معتقد است به‌رغم این‌که عموم مردم بیشتر او را به عنوان مترجم می‌شناسند اما برپایی این نمایشگاه در شناخت مخاطب از او قطعاً تأثیری ویژه می‌گذارد.

وی ادامه می‌دهد: در روز افتتاحیه در باور بسیاری

از بازدیدکنندگان نمی‌گنجید چنین هنرهایی را از مهدی سحابی ببینند و اعتراف می‌کردند نگاهشان نسبت به او تغییر کرده و من فکر می‌کنم این نمایشگاه برای شناخت بیشتر مخاطبان مجموعه کاملی است. وی در ادامه از برپایی چهار نشست تخصصی تجسمی، عکاسی، ترجمه‌شناسی و نشانه- معناشناسی خبر می‌دهد که توسط متخصصان فرانسوی از پاریس به صورت آنلاین و در طول نمایشگاه برگزار می‌شود و به زودی برنامه‌های آن اعلام خواهدشد. اما مهدی سحابی در نگاه نزدیک‌ان‌ش چگونه تعریف می‌شود و او را که مجموعه‌ای از هنرهای گوناگون است چطور می‌بینند؟

یک ایرانی قرن بیستمی بود که یک نفر نبود

عباس مشه‌دی‌زاده، مجسمه‌ساز برجسته و از دوستان قدیمی مهدی سحابی است. بسیاری از صاحبزنان، مشه‌دی‌زاده را گنجینه تاریخ شفاهی هنر معاصر ایران در حوزه تجسمی می‌دانند. این هنرمند در گفت‌وگو با خبرنگار ما درباره سحابی می‌گوید: سحابی را می‌توانم این‌طور تعریف کنم که او یک ایرانی قرن بیستمی بود که یک نفر نبود، بلکه چندین نفر بود! مهدی در کار ادبیات بود، می‌نوشت و از بزرگان ترجمه می‌کرد؛ از بزرگانی که هرکسی نمی‌توانست نوشته‌های آنان را به فارسی ترجمه کند. مشه‌دی‌زاده که خود مجسمه‌های مشاهیری همچون سعدی، رازی و محتشم کاشانی را برای نصب در پارک ملت ساخته، درباره بعد هنری شخصیت سحابی این‌طور می‌گوید: سحابی در نقاشی و

ن روزها در موزه هنرهای معاصر برپاست

ی از پیوند های تجسمی

که کار خود را با ترجمه آغاز کرد و نمی‌دانیم براو چه گذشت و در خود چه یافت که به اتاق‌های تاریک خیال نور افکند و خودش را در ابعاد دیگری هم کشف کرد. سحابی، نویسنده، مترجم، نقاش، مجسمه‌ساز و عکاس در سال ۱۳۲۲ در قزوین به دنیا آمد. وی کارش را با روزنامه‌نگاری و عکاسی آغاز کرد و سراغ داستان‌نویسی و ترجمه آثار ادبی مهم جهان رفت و سپس به نقاشی روی آورد. تسلط وی به زبان‌های انگلیسی، فرانسوی و ایتالیایی آثار مهمی را به ادبیات ایران اضافه کرد. ترجمه رمان هفت جلدی «در جست‌وجوی زمان از دست‌رفته» اثر ماندگار مارسل پروست، نویسنده شهر فرانسوی از مهم‌ترین کارهای او در عرصه ترجمه است. همچنین چارلز دیکنز، انوره دو بولزاک، ژول ورن، لویی فردینان سلین، ایتالو کالوینو، کارلوس فونتنس و ... از نویسندگانی هستند که سحابی بسیاری از کتاب‌های آنها را به فارسی برگردانده است.

موزه طباطبایی، نمایشگاه‌گردان بخش هنری نمایشگاه و مدبرگالری مژه که مدت‌هاست پیگیر برپایی این نمایشگاه بوده، درباره مهدی سحابی می‌گوید: آقای سحابی اساسا مترجم مؤلف بود و به موازات آن به‌عنوان نقاش، عکاس و مجسمه‌ساز هم فعالیت می‌کرد و هر کدام از این شاخه‌ها را

به‌صورت منفک و حرفه‌ای انجام می‌داد. وی با اشاره به این‌که آثار وی از مجموعه‌داران، موزه هنرهای معاصر، موزه پاسارگاد و مجموعه بنیاد سحابی جمع‌آوری شده، درباره انگیزه برپایی این نمایشگاه متنوع می‌گوید: وقتی ما در آثار تجسمی و ادبی ایشان غوطه‌ور شدیم خط و ربط‌هایی پیدا کردیم و متوجه شدیم دنیا‌ی ادبی مهدی سحابی به دنیا‌ی تصویری‌اش متصل شده و این تا پایان عمر وی ادامه پیدا کرده‌است. این مساله خود مستلزم تحلیلی جدی است و اتفاقاً در کتابی که منتشر شده متخصصان و منتقدان آثار این هنرمند را از منظر نشانه -معناشناسی، جامعه‌شناسی و جغرافیایی تحلیل و بررسی کرده‌اند اما به نظر من ایده اصلی این نمایشگاه این است که نشان دهد دنیا‌ی ادبی و واژگانی

به‌صورت منفک و حرفه‌ای انجام می‌داد.

وی با اشاره به این‌که آثار وی از مجموعه‌داران، موزه هنرهای معاصر، موزه پاسارگاد و مجموعه بنیاد سحابی جمع‌آوری شده، درباره انگیزه برپایی این نمایشگاه متنوع می‌گوید: وقتی ما در آثار تجسمی و ادبی ایشان غوطه‌ور شدیم خط و ربط‌هایی پیدا کردیم و متوجه شدیم دنیا‌ی ادبی مهدی سحابی به دنیا‌ی تصویری‌اش متصل شده و این تا پایان عمر وی ادامه پیدا کرده‌است. این مساله خود مستلزم تحلیلی جدی است و اتفاقاً در کتابی که منتشر شده متخصصان و منتقدان آثار این هنرمند را از منظر نشانه -معناشناسی، جامعه‌شناسی و جغرافیایی تحلیل و بررسی کرده‌اند اما به نظر من ایده اصلی این نمایشگاه این است که نشان دهد دنیا‌ی ادبی و واژگانی

گزارش خبری جام جم درباره تازه‌ترین وعده وزیر ارشاد

حمایت از ناشران، قانونمند می‌شود

تدوین‌کنندگان این لایحه قرار بدهم اما من خبر تدوین چنین لایحه‌ای را از رسانه‌ها شنیدام.

این ناشر امیدوار است این لایحه سرنوشتی مانند دستورالعمل‌ها، بخشنامه‌ها و برنامه‌های قبلی پیدا نکند و به دست فراموشی سپرده نشود. حاجی‌آبادی می‌گوید: تغییر در شرایط فعلی و ساماندهی به صنعت نشر به‌خصوص مبارزه با قاچاق زمانی رخ می‌دهد که لوائح و قوانین به اجرا درآیند و اقدام عملی در این باره صورت بگیرد.

به اعتقاد این ناشر، اقدام عملی برای ساماندهی به صنعت نشر و مقابله با قاچاق به جز قانون و لایحه، پیش‌نیازهایی دارد که لازم است آنها نیز مدنظر مدیران و مسؤولان قرار بگیرد.

صنعت نشر، لوس و نثر شده‌است

قاچاق کتاب دقیقاً چه معنایی دارد؟ چه مواردی را شامل می‌شود و مقابله با قاچاق چه راهکارهایی دارد؟ این سوالاتی است که به عنوان پیش‌نیاز در ساماندهی به صنعت نشر باید مطرح شود و پاسخ هر سوال می‌تواند در کارآمدی لایحه حمایت از ناشران و نویسندگان موثر باشد. رضا حاجی‌آبادی معتقد است برای رسیدن به درک درست از شرایط پدیدمقولاتی مانند قاچاق کتاب، بازتعریف شود و به جز چاپ زیرزمینی کتاب، مقولاتی مانند قاچاق محتوا را نیز مد نظر قرار داد. همچنین او بر این عقیده است که صنعت نشر نیاز دارد روی پای خودش بایستد. مدیر انتشارات هزاره‌ققنوس می‌گوید: نشر در ایران مثل یک کودک لوس و نثر است و آنقدر مورد حمایت قرار گرفته که از رسیدن به رشد و بلوغ جا مانده. بر اثر حمایت‌های دولتی است که ۱۸ تا ۲۰ هزار ناشر در کشور داریم با کمترین میزان ترویج فرهنگ و تاریخ. در حالی که برخی کشورهای منطقه مثل کره و ژاپن و نیز برخی کشورهای عربی از ما موفق‌تر عمل می‌کنند.

به اعتقاد این ناشر، برای حمایت از ناشران و نویسندگان لازم است به جز موارد اقتصادی به مسائل و تأثیرات فرهنگی صنعت نشر هم توجه داشت. اقتصاد و فرهنگ از نگاه حاجی‌آبادی دو بال صنعت‌نشر هستند که هر دو باید سالم و قدرتمند باشند تا این صنعت ارتقا پیدا کند. به گفته حاجی‌آبادی، حمایت‌های دولتی قرار نیست با هدف سرپا ماندن صنعت نشر صورت بگیرد، چون ناشری که نتواند روی پای خودش بایستد، هرگز در زمینه فرهنگ‌سازی هم راه به جایی نخواهدبرد. او تأکید دارد: پیش از هر چیز لازم است مدیران و مسؤولان فرهنگی به وضوح مشخص کنند در صنعت نشر به دنبال چه

از همان روزهای اولی که محمدمهدی اسماعیلی، کارش را در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی به عنوان وزیر آغاز کرد، درباره ساماندهی صنعت نشر سخن گفته بود و بارها در گفت‌وگوهای خبری و مطبوعاتی بر این مقوله تأکید داشت تا این‌که روز شنبه در برنامه نگاه یک

از شبکه یک صداوسیما به برخی از پرسش‌ها درباره نگاه دولت سیزدهم به صنعت نشر پاسخ کرد و از تدوین لایحه‌ای برای حمایت از نویسندگان و ناشران خبر داد. اسماعیلی مقابله با قاچاق کتاب و محصولات فرهنگی را یکی از برنامه‌های جدی وزارت فرهنگ و ارشاد دولت سیزدهم برشمرد و گفت: با تکثیر غیرقانونی کتاب مواجه هستیم. تا یک کتاب پرفروش می‌شود، همان اثر در میدان انقلاب غیرقانونی تکثیر می‌شود و در این میان ناشر و نویسنده متضرر می‌شوند؛ اما چه باید کرد؟ طی سه ماه گذشته به همکاری دستگاه‌های قضایی پیگیری‌هایی صورت گرفته اما برای حمایت از نویسنده و ناشران قانونی را به‌تازگی آماده کرده‌ایم و به اداره حقوقی وزارت ارشاد برنامه‌ای ران تأکید کردم تا در قالب لایحه تدوین و به‌زودی راهی مجلس شود. این قانون و لایحه به‌روز بوده و به‌زودی تقدیم مجلس خواهد شد تا ناشران و نویسندگان کمتری متضرر شوند. درباره جزئیات این لایحه در برنامه نگاه یک صحبتی نشد. از این رو با رئیس و نایب رئیس اتحادیه ناشران تماس گرفتیم به این امید که شاید در جریان تدوین لایحه موردنظر وزیر باشند اما ارتباطی حاصل نشد. در نتیجه با رضا حاجی‌آبادی، مدیر انتشارات هزاره‌ققنوس صحبت کردیم که یکی از فعالان صنعت نشر است.

سرنوشت ناشران و سرنوشت لوائح

لایحه حمایت از ناشران و نویسندگان، تدوین شده اما هنوز به مجلس ارائه نشده‌است. درباره جزئیات این لایحه اطلاعاتی منتشر نشده اما احتمالاً باید بتواند سرنوشت ناشران و فعالان این صنعت را تغییر بدهد یا دست‌کم گشایشی در شرایط فعلی ایجاد کند.

رضا حاجی‌آبادی، مدیر انتشارات هزاره‌ققنوس معتقد است اگر قرار بوده لایحه‌ای برای حمایت از ناشران تدوین شود، باید از ناشران در تدوین این لایحه دعوت به همکاری می‌شد. حاجی‌آبادی توضیح می‌دهد: به عنوان یک ناشر فعال که تاکنون ۷۰۰ تا ۸۰۰ عنوان کتاب منتشر کرده، می‌توانستم تجربیات و دیدگاه‌هایم را در اختیار

آذر مهاجر

ادبیات و هنر

آذر مهاجر

ادبیات و هنر